



Spelregels experiment gesloten coffeshopketen



Inhoud

Leeswijzer	3
Disclaimer	3
Waarom een experiment gesloten coffeeshopketen en hoe zit het in elkaar?	4
Wat betekent het experiment voor coffeeshops?	5
Regels die blijven gelden	5
Nieuwe regels voor de verkoop van producten	5
Nieuwe regels voor preventie van cannabisgebruik	5
Nieuwe regels voor de handelsvoorraad	5
Nieuwe regels voor de toepassing van het ingezetenen criterium	6
Nieuwe regels voor de administratie	6
Wat betekent het experiment voor deelnemende gemeenten?	7
Welke bevoegdheden hebben burgemeesters?	7
In een deelnemende gemeente doen alle coffeeshops mee	8
Elfde stad in het experiment	8
Wat is de rol van de burgemeester als een teler zich wil vestigen binnen zijn gemeente?	8
Welke eisen gelden er voor de teler?	9
Waar worden de telers op beoordeeld?	9
Advies van de burgemeester	9
Loting en Bibob-onderzoek	9
Welke eisen gelden er tijdens het experiment voor het telen van cannabis?	10
Eisen over de beveiliging	10
Eisen voor vervoer	10
Eisen aan het personeel	10
Eisen aan de administratie	10
Eisen aan de kwaliteit van de cannabis	10
Eisen aan de verpakking	11
Opzet experiment	12
Vorbereidingsfase: minimaal één jaar	12
Aanloof fase: streven maximaal 6 maanden	12
Overgangsfase: maximaal zes weken	12
Experimenteerfase: minimaal vier jaar - uiterlijk vijf en een half jaar	13
Afbouw fase: uiterlijk zes maanden	14
Onderzoek en Evaluatie	15

Leeswijzer

Deze brochure met spelregels is bedoeld voor iedereen die meer wil weten over het Experiment Gesloten Coffeeshopketen (ook wel 'wietexperiment') en benieuwd is naar hoe dit experiment is opgezet.

Na een algemene introductie worden in drie delen de voorwaarden die gelden voor coffeeshops in de deelnemende gemeenten, voor de deelnemende gemeenten en voor telers uiteengezet. Daarna wordt de opzet van het experiment, met de verschillende fases, uitgelegd.

Deze versie is gepubliceerd september 2024 en is te vinden op de website van Rijksoverheid.nl: [Experiment gesloten coffeeshopketen \(wietexperiment\) | Rijksoverheid.nl](#).

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is zorgvuldig samengesteld. Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend. Ga naar [Op welke wetgeving is het Experiment gesloten coffeeshopketen gebaseerd? | Rijksoverheid.nl](#) voor de wet- en regelgeving.

Waarom een experiment gesloten coffeeshopketen en hoe zit het in elkaar?

In Nederland wordt de verkoop van cannabis in coffeeshops onder voorwaarden gedoogd, maar de productie en aanlevering is illegaal. Het experiment 'gesloten coffeeshopketen' maakt duidelijk of een keten van legale verkoop, productie, inkoop én levering van cannabis mogelijk is.

In het Regeerakkoord van 2017 is afgesproken dat er een experiment komt met de teelt en verkoop van hennep of hasjiesj¹ voor recreatief gebruik. Dit moet plaatsvinden in een gesloten coffeeshopketen waarbinnen de handelingen met hennep niet meer strafbaar zijn. In het Coalitieakkoord van 2021 is afgesproken dat het experiment wordt uitgebreid met een grote stad en dat er in 2024 een Kabinetsstandpunt aan de Eerste en Tweede Kamer wordt gezonden. De bewindspersonen van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van het ministerie van Justitie en Veiligheid zorgen er samen voor dat het experiment uitgevoerd wordt. Op 1 juli 2020 is wet- en regelgeving ten aanzien van het experiment in werking getreden. De eerste telers hebben in 2021 hun aanwijzing gekregen waardoor ze kunnen beginnen met de gelegaliseerde teelt van hennep of hasjiesj.

Wat is het doel van het wietexperiment?

Door het uitvoeren van het experiment wordt ervaring opgedaan met het telen en leveren van op kwaliteit gecontroleerde cannabis aan coffeeshops in een gesloten keten. Hiervoor is een nieuwe wet gemaakt, zodat binnen het experiment de productie, distributie en verkoop tijdelijk niet verboden zijn. Onderzoekers meten ondertussen wat de effecten van het experiment zijn op criminaliteit, veiligheid en volksgezondheid.

Tijdens het experiment verkopen de coffeeshops in 10 deelnemende gemeenten de gereguleerde cannabis. Deze worden geproduceerd door 10 geselecteerde telers.

Speelveld

De afspraak in het regeerakkoord is ontstaan na een al langer lopende discussie over het huidige gedoogbeleid. In dit gedoogbeleid is de verkoop van cannabis in coffeeshops onder voorwaarden gedoogd, maar is de productie en aanlevering verboden. Steeds nadrukkelijker wordt in de samenleving aandacht gevraagd voor de problematiek die het gedoogbeleid met zich meebrengt op het terrein van openbare orde, criminaliteit, veiligheid en volksgezondheid.

Tijdens het experiment wordt het in de deelnemende gemeenten mogelijk om in de coffeeshops gereguleerd geproduceerde cannabis te verkopen. Deze cannabis wordt geproduceerd door maximaal tien telers en gecontroleerd op kwaliteit. De bewindspersonen hebben deze telers aangewezen.

Coffeeshops in de aan het experiment deelnemende gemeenten mogen alleen gereguleerd geproduceerde cannabis verkopen van deze telers. En de aangewezen telers mogen alleen aan deze coffeeshops verkopen. Dit is wat wordt bedoeld met een gesloten coffeeshopketen.

De tien deelnemende gemeenten waarin de coffeeshops gereguleerd geproduceerde cannabis gaan verkopen zijn: Arnhem, Almere, Breda, Groningen, Heerlen, Maastricht, Nijmegen, Tilburg, Voorne aan Zee en Zaanstad. In alle andere gemeenten blijft het huidige gedoogbeleid bestaan. Het experiment duurt ten minste vier jaar². In die vier jaar vindt ook de evaluatie plaats en zal het kabinet over de toekomst van het softdrugsbeleid beslissen.

1 Cannabis is afkomstig van de hennepplant en komt als drug voor in twee vormen: wiet en hasjiesj. Hierna wordt voor de leesbaarheid enkel gesproken over cannabis.

2 Op basis van de evaluatie kan worden besloten dat het experiment met (maximaal) 1,5 jaar wordt verlengd.

Wat betekent het experiment voor coffeeshops?

Alle coffeeshops in gemeenten die meedoen aan het experiment krijgen te maken met nieuwe regels. Voor een deel gelden dezelfde regels als nu. Zoals de eisen dat coffeeshops geen harddrugs mogen verkopen en geen minderjarigen mogen toelaten. En voor een deel zijn dit nieuwe regels. Zo mag de coffeeshop alleen producten van door de overheid aangewezen telers verkopen.

Regels die blijven gelden

De regels die gelden voor de verkoop van cannabis door coffeeshops zijn zoveel mogelijk afgeleid van het huidige gedoogbeleid. Coffeeshops mogen geen:

- reclame voor de onderneming of producten maken;
- harddrugs en alcohol verkopen of in de coffeeshop aanwezig hebben;
- overlast in de omgeving veroorzaken;
- producten aan minderjarigen verkopen;
- meer dan vijf gram per dag aan een persoon verkopen.

Nieuwe regels voor de verkoop van producten

- Een coffeeshop mag alleen de cannabis verkopen van de door de overheid aangewezen telers. Deze cannabis is op kwaliteit gecontroleerd (door de teler).
- Een coffeeshop verkoopt door de teler voorverpakte producten. De teler mag ook voorgedraaide joints verpakken en aan de coffeeshops leveren voor verkoop.
- In de coffeeshop mag van elke soort cannabis maximaal 20 gram onverzegeld aanwezig zijn (bijv. in ruikbakjes), zodat klanten de cannabis kunnen beoordelen.

Nieuwe regels voor preventie van cannabisgebruik

De overheid vindt het belangrijk dat klanten van coffeeshops goed worden voorgelicht over het gebruik en de risico's van cannabis. Daarom moeten coffeeshops bij de verkoop van cannabis een informatiefolder meegeven en hun klanten kunnen informeren over hulp en zorg als ze dat nodig lijken te hebben. De verkoopmedewerkers in een coffeeshop moeten daarom een cursus gevolgd hebben om klanten op een goede wijze te kunnen informeren.

Nieuwe regels voor de handelsvoorraad

Een coffeeshophouder in het experiment mag maximaal een weekvoorraad hennep of hasjiesj in de coffeeshop hebben. De burgemeester kan hier eisen aan stellen en kiezen voor een lager maximum. Coffeeshops mogen hun handelsvoorraad niet buiten de coffeeshop bewaren.

Nieuwe regels voor de toepassing van het ingezetenen criterium

Voor coffeeshops in grensgemeenten is het verboden om aan personen die buiten Nederland wonen cannabis te verkopen. Dit geldt voor coffeeshops in Breda, Heerlen en Maastricht. In de andere gemeenten kan de burgemeester ervoor kiezen om het ingezetenen criterium toe te passen.

Nieuwe regels voor de administratie

Een gesloten keten is belangrijk. Ter ondersteuning van het toezicht is er een track & trace-systeem ontwikkeld, dat coffeeshops naast hun eigen bedrijfsadministratiesysteem moeten gebruiken. De partijen die met het track & trace-systeem gaan werken ontvangen t.z.t. gebruikershandleidingen die ze kunnen raadplegen. Deze worden d.m.v. updates zoveel mogelijk recent gehouden.

Coffeeshops moeten de cannabis die binnenkomt en alle cannabis die verkocht wordt in het track & trace-systeem registreren. In de bijlage bij de Regeling experiment gesloten coffeeshopketen staat gedetailleerd opgenomen welke handelingen in de coffeeshop geregistreerd moeten worden in het track & trace-systeem. Voor de registratie is tenminste een scanner nodig en een pc of laptop. Op deze manier kan gecontroleerd worden of er alleen gereguleerd geproduceerde cannabis in een coffeeshop aanwezig is.

Toezicht op coffeeshophouders

De burgemeester is verantwoordelijk voor het toezicht op de coffeeshops. De Inspectie van Justitie en Veiligheid (IJenV) is verantwoordelijk voor het toezicht op de geslotenheid van de keten. Tijdens controles kijken toezichthouders van de IJenV en de gemeenten of de coffeeshops zich houden aan de eisen die zijn opgenomen in de experimenteer wet- en regelgeving.

Wat betekent het experiment voor deelnemende gemeenten?

Net zoals voor coffeeshops, geldt ook voor de deelnemende gemeenten een aantal nieuwe regels. Hieronder wordt beschreven welke regels gelden dat zijn.

Welke bevoegdheden hebben burgemeesters?

In de huidige gedoogsituatie bepalen burgemeesters samen met de gemeenteraad of coffeeshops zijn toegestaan binnen hun gemeente. Deze bevoegdheid blijft tijdens het experiment ongewijzigd. Burgemeesters zijn, net zoals nu, ook bevoegd om een aantal extra regels op te stellen voor de coffeeshops in hun gemeente. Hierdoor blijft het voor de burgemeester mogelijk om regels te stellen die passen bij de lokale situatie. Deze regels moeten wel passen binnen de regels van het experiment. In het Besluit experiment gesloten coffeeshopketen is beschreven over welke onderwerpen de burgemeester extra regels kan maken. Het gaat om:

- de locatie waar coffeeshops zijn toegestaan;
- de maximaal toegestane handelsvoorraad;
- het verbod om reclame te maken;
- het voorkomen of verminderen van overlast;
- de openingstijden van coffeeshops;
- de aanwezigheid van het personeel in een coffeeshop;
- de inrichting van coffeeshops, waaronder de beveiliging;
- de opleiding van het personeel;
- de toepassing van het ingezetenen criterium, als het gaat om gemeenten die geen grensgemeenten zijn (in de grensgemeenten geldt dit criterium altijd).

Over andere onderwerpen dan hierboven genoemd, kan de burgemeester geen extra regels stellen.

Zoals hierboven staat beschreven kunnen burgemeesters extra regels maken over de maximaal toegestane handelsvoorraad. Het uitgangspunt is dat coffeeshops in de deelnemende gemeenten een maximum van één week handelsvoorraad mogen hebben. De burgemeester kan bepalen dat een lager maximum dan één weekvoorraad geldt. Daarnaast kan de burgemeester in de lokale regels aangeven hoe hij de handelsvoorraad controleert.

Ook kan de burgemeester extra regels stellen over de toepassing van het ingezetenen criterium. Dit geldt niet voor elke burgemeester. Voor de grensgemeenten Breda, Heerlen en Maastricht geldt dat zij het ingezetenen criterium toe moeten passen. Dit betekent dat het voor coffeeshops in die gemeenten verboden is om aan personen die buiten Nederland wonen cannabis te verkopen. Burgemeesters van gemeenten die geen grensgemeente zijn, mogen zelf bepalen of ze het ingezetenen criterium in hun beleid opnemen en toepassen. Een grensgemeente is een gemeente die met de gemeentegrens aan de landsgrens met België of Duitsland ligt.

In een deelnemende gemeente doen alle coffeeshops mee

Alle coffeeshops die zijn gevestigd in een deelnemende gemeente doen verplicht mee aan het experiment. De regels voor het experiment zijn automatisch van toepassing op alle coffeeshops. Dat is zo geregeld om goed onderzoek te kunnen doen naar de effecten van dit uniforme experiment met een gesloten keten en uit oogpunt van duidelijkheid in de handhaving van regels. Ook is het waardevol dat het voor klanten duidelijk is dat ze op kwaliteit gecontroleerde en producten kopen van aangewezen telers.

Wat is de rol van de burgemeester als een teler zich wil vestigen binnen de gemeente?

De burgemeesters van coffeeshopgemeenten hebben een wettelijke toezichtstaak op coffeeshops gekregen. Burgemeesters van de betreffende vestiginggemeenten hebben geen extra wettelijke taak gekregen. Het toezicht op telers is belegd bij de NVWA en de Inspectie van Justitie en Veiligheid.

Er is geen verband tussen coffeeshopgemeenten die meedoen aan het experiment en gemeenten waar telers zich vestigen. Met andere woorden: het is aan telers overgelaten om een locatie te kiezen voor de teeltactiviteiten.

Tijdens de selectie van de telers is aan de burgemeesters van mogelijke vestiginggemeenten advies gevraagd over de eventuele gevolgen van een teeltlocatie voor de openbare orde en veiligheid in die gemeente. Dit advies van de burgemeester heeft zwaar meegewogen in de beoordeling van de aanvraag van een teler. Deze beoordeling wordt hieronder verder uitgelegd.

Welke eisen gelden er voor de teler?

Tijdens het experiment mogen maximaal tien telers cannabis produceren en verkopen. Deze telers zijn door de bewindspersonen aangewezen. Om in aanmerking te kunnen komen voor een aanwijzing, hebben telers een aanvraag ingediend.

Hieronder wordt uitgelegd hoe de selectie en beoordeling in zijn werking ging. Daarna wordt uitgelegd welke regels gelden voor telers die zijn aangewezen.

Waar zijn de telers op beoordeeld?

De aanvragers hebben een aantal stukken aangeleverd, zoals een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) ten behoeve van het experiment, en een ondernemingsplan. De aanvrager moest in het ondernemingsplan gemotiveerd aangeven op welke wijze de productie van de hennep plaats zal vinden en op welke manier de levering van de hennep aan coffeeshophouders zal plaatsvinden. Daarnaast moest de aanvrager aangeven hoeveel hennep en hoeveel hennepvariëteiten hij vanaf de start van de uitvoering van het experiment jaarlijks verwacht te kunnen produceren. Het ondernemingsplan wordt voorzien van de gegevens van de aanvrager en adresgegevens van de betreffende locatie bijvoorbeeld een plattegrond van de beoogde teeltlocatie, een teeltplan en een beveiligingsplan.

Deze stukken hebben veel informatie verzameld over de aanvragers. De aanvrager heeft bijvoorbeeld gemotiveerd aangegeven op welke wijze de productie van de cannabis plaats zal vinden en op welke manier de levering van de cannabis aan coffeeshophouders plaatsvindt. Daarnaast heeft de aanvragen aangegeven hoeveel cannabis en hoeveel cannabisvariëteiten hij/zij vanaf de start van de uitvoering van het experiment jaarlijks verwacht te kunnen produceren.

De teler heeft bij de aanvraag ook informatie moeten geven over de teeltlocatie(s). Op het moment van het indienen van de aanvraag hoefde de teler nog niet in het bezit te zijn van de teeltlocatie(s).

De ingediende aanvragen zijn op inhoud en kwaliteit beoordeeld door experts. Als de teler bijvoorbeeld niet aannemelijk kon maken dat hij in staat is om met inachtneming van alle geldende eisen voor een bestendige productie en levering van cannabis te zorgen, is de aanvraag afgewezen. Een afwijzing vond ook plaats als de teler niet aannemelijk kon maken dat hij voor een representatief aanbod van cannabis kon zorgen.

Advies van de burgemeester

De bewindspersonen vroegen de burgemeester van de gemeente waar een teler zich wil vestigen om advies over de eventuele gevolgen van een teeltlocatie voor de openbare orde en veiligheid in die gemeente. De bewindspersonen hebben aanvragen afgewezen als het advies van de burgemeester hiervoor aanleiding gaf.

Loting en Bibob-onderzoek

Omdat er na de beoordeling van de aanvragen meer dan tien aanvragers over bleven die in aanmerking kwamen voor een aanwijzing, zijner 10 telers ingeloot door een notaris. Na de loting zijn de aanvragers gescreend door middel van een Bibob-onderzoek. Er is onderzoek gedaan naar de achtergrond en omgeving van de teler³. Een aanvraag om aangewezen te worden als teler kon worden afgewezen bij een negatief Bibob advies. Tijdens het experiment kunnen de bewindspersonen tussentijds nieuwe Bibob onderzoeken laten uitvoeren door het Landelijk Bureau Bibob.

Aangewezen telers zijn verplicht om wijzigingen binnen het bedrijf te melden aan de bewindspersonen. Deze wijzigingen kunnen aanleiding zijn voor een nieuw Bibob onderzoek.

Welke eisen gelden er tijdens het experiment voor het telen van cannabis?

De aangewezen telers zorgen ervoor dat er cannabis wordt geproduceerd en dat deze wordt gecontroleerd op kwaliteit. De telers zorgen voor de bevoorrading van de coffeeshops in de deelnemende gemeenten. Leveren mag uitsluitend aan deze coffeeshops. Dit gebeurt allemaal in een gesloten keten. Dit is een bijzondere verantwoordelijkheid. Deze handelingen met softdrugs zijn buiten het experiment namelijk nog steeds verboden.

Eisen over de beveiliging

De aangewezen telers zijn verplicht om alle maatregelen te treffen die nodig zijn om de teeltlocatie en de cannabis te beveiligen. Het gaat daarbij om beveiliging gedurende het gehele productieproces, zoals tijdens het telen van cannabis en tijdens de opslag, het verpakken en vervoeren en de vernietiging van de producten.

Eisen voor vervoer

De teler is ook verantwoordelijk voor het vervoer van de cannabis naar de coffeeshops door een geld- en waarde transportbedrijf met vergunning. Daarnaast moet de teler altijd inzichtelijk kunnen maken waar de cannabis zich bevindt en in staat zijn derving te verklaren.

Eisen aan het personeel

De teler mag pas personeel in zijn onderneming aannemen als zij een recente Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) ten behoeve van het experiment hebben overhandigd. De teler moet deze VOG in zijn administratie opnemen.

Eisen aan de sluitende administratie

Telers moeten een sluitende administratie bijhouden. Dit is belangrijk voor de controle tijdens het experiment. Ter ondersteuning van de toezichthouders is een track & trace-systeem gerealiseerd. Telers moeten verschillende handelingen tijdens het productieproces registreren, zoals de volumes aan geproduceerde en verpakte cannabis en de hoeveelheden die zij leveren aan coffeeshops.

³ Het gaat hierbij om natuurlijke personen en rechtspersonen die direct of indirect leidinggeven, of direct of indirect zeggenschap uitoefenen, of direct of indirect vermogen verschaffen, of in zakelijk samenwerkingsverband tot de teler staan of hebben gestaan, zoals omschreven in de wet Bibob.

Eisen aan de kwaliteit van de cannabis

In het experiment mag er alleen cannabis geleverd worden aan coffeeshops die gecontroleerd is op kwaliteit. De telers zijn verantwoordelijk voor deze kwaliteit van de cannabis. Met het oog op de volksgezondheid wordt van telers geëist dat de cannabis vrij is van zware metalen, micro-organismen en aflatoxines. De teler moet ervoor zorgen dat de cannabis wordt getest door een laboratorium. Het laboratorium dient in het bezit te zijn van een ontheffing op grond van de Opiumwet. Ook mogen er niet zomaar gewasbeschermingsmiddelen gebruikt worden. Deze moeten eerst toegelaten zijn voor de teelt van cannabis. Er wordt geen maximum of minimum gesteld aan het gehalte werkzame stoffen (THC en CBD).

Telers mogen ook voorgedraaide joints en edibles (eetbare producten) produceren en aan de coffeeshops leveren. Edibles mogen niet met hennepolie worden gemaakt. Cannabisconcentraten verkregen door extractie van hennep of hasjiesj, al dan niet vermengd met olie, zijn verboden.

Eisen aan de verpakking

De telers zijn verantwoordelijk voor de verpakking van de cannabis. Aan deze verpakking worden eisen gesteld. Een aantal eisen is opgenomen in het besluit. Een aantal andere eisen is uitgewerkt in een ministeriële regeling, zoals gezondheidswaarschuwingen die op de verpakkingen moeten staan en de informatiebrochure die moet zijn bijgevoegd. Er worden geen eisen gesteld aan het gehalte werkzame stoffen (THC en CBD) in de cannabis. Op de verpakking moet wel staan hoeveel THC en CBD er in het product zit.

Toezicht op teelt

De Inspectie van Justitie en Veiligheid (IJenV) houdt toezicht op de geslotenheid van de coffeeshopketen en zal in dat kader controleren of de telers zich houden aan de eisen die zien op de geslotenheid. Bijvoorbeeld of een teler alleen hennep produceert voor de coffeeshops van deelnemende gemeenten. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) controleert de kwaliteit van de geteelde hennep. Denk hierbij aan controles van de geproduceerde hennep op onjuist gebruik van bestrijdingsmiddelen en de aanwezigheid van andere ongewenste stoffen. Daarnaast zal de NVWA controleren of de informatie die de teler op de verpakking vermeldt, bijvoorbeeld de sterkte van hennep, overeenkomt met het eindproduct.

Opzet experiment

Het experiment bestaat uit vijf fasen: de voorbereidingsfase, de aanloopfase, de overgangsfase, de experimenteerfase en de afbouwfase.

Vorbereidingsfase

Op 1 juli 2020 is de voorbereidingsfase gestart. Tot de overgangsfase gelden voor coffeeshops in de deelnemende gemeenten de Opiumwet en de gedoogregels nog. In de voorbereidingsfase hebben potentiële telers hun aanvraag ingediend. De aangewezen telers starten met de voorbereidingen van hun teeltbedrijf en de productie van cannabis. Daarbij moeten zij zich houden aan alle regels van het experiment. De coffeeshophouders kunnen hun wensen aan de aangewezen telers doorgeven, onderhandelen over de prijs en nagaan of de kwaliteit en diversiteit van de cannabis aan hun wensen voldoen.

In de voorbereidende fase van het experiment hebben deelnemende gemeenten de gelegenheid om gemeentelijke verordeningen en beleidsregels aan te passen zodat ze overeenkomen met de regels van het experiment. Ook kunnen gemeenten voorbereidingen treffen voor het toezicht op de coffeeshops.

Onderzoekers doen in de voorbereidingsfase een zogenaamde nulmeting. Zij bekijken hoe de situatie is voordat de experimenteerfase is gestart.

Aanloopfase: 6 maanden

Om te oefenen met alle processen en systemen op kleine schaal, is besloten om een aanloopfase in Breda en Tilburg te doen. Tijdens de aanloopfase kunnen aangewezen telers hennep en hasjiesj leveren aan coffeeshops in Breda en Tilburg en kunnen deze coffeeshops de gereguleerde producten verkopen aan hun klanten, naast de gedoogde producten. Telers, coffeeshophouders, vervoerders en toezichthouders kunnen zo ervaring opdoen met de levering van hennep en hasjiesj en het toezicht hierop. Hieronder vallen bijvoorbeeld het aanbod van hennep en hasjiesj afstemmen op de vraag, het beveiligd vervoer en het gebruik van het track & trace-systeem.

De coffeeshops in Breda en Tilburg mogen tijdens de aanloopfase maximaal een weekvoorraad gereguleerde producten op voorraad hebben, naast 500 gram gedoogde producten (conform de eisen van het gedoogbeleid). De aanloopfase is op 15 december 2023 gestart. Op dat moment waren drie telers gereed om op kleine schaal producten te leveren. De aanloopfase is geëindigd op het moment dat de overgangsfase startte in alle deelnemende gemeenten. Dit was op 17 juni 2024.

De coffeeshops in de overige gemeenten mochten tijdens de aanloopfase nog geen gereguleerde producten verkopen. Voor hen golden dan de gedoogregels nog.

Overgangsfase¹

Omdat een plotselinge overgang van de gedoogsituatie naar de experimenteerfase niet wenselijk is, is er een overgangsfase. Het is namelijk niet realistisch voor coffeeshops om het assortiment in één nacht te moeten vervangen. Daarnaast kan een overgangsfase ervoor zorgen dat klanten kunnen wennen aan het nieuwe aanbod.

Tijdens de overgangsfase mogen de coffeeshophouders zowel gedoogde producten als gereguleerde producten aanwezig hebben en verkopen. Voor de coffeeshophouders gelden bepaalde eisen in deze fase in het algemeen (zoals verbod op overlast, verbod op alcohol) en

¹ De regelgeving voor het experiment kent alleen een overgangsfase. Met de aanloopfase start in Breda in Tilburg de overgangsfase. Dat betekent dat de overgangsfase in deze gemeenten langer duurt dan 3 maanden. Voor de leesbaarheid wordt in deze brochure gesproken over twee aparte fasen: de aanloopfase en de overgangsfase.

bepaalde eisen gelden alleen ten aanzien van de cannabis die afkomstig is van aangewezen telers (zoals de gesloten administratie). De overgangsfase start zodra de bewindspersonen vaststellen dat de kwantiteit, kwaliteit en diversiteit van de cannabis voldoende is én wordt voldaan aan alle voorwaarden die belangrijk zijn voor een gesloten coffeeshopketen.

De overgangsfase is gestart op 17 juni 2024.

Experimenteerfase: minimaal vier jaar – maximaal vijf en een half jaar

De experimenteerfase start zodra er voldoende kwaliteit, kwantiteit en diversiteit van hennep en hasjes aanwezig is om alle coffeeshops te bevoorraden. Naar verwachting wordt medio november de startdatum bekend voor de experimenteerfase. Tijdens de experimenteerfase gelden voor alle betrokkenen de regels van het experiment. De aangewezen telers zorgen ervoor dat er voldoende cannabis wordt geproduceerd en dat deze wordt gecontroleerd op kwaliteit.

De telers zorgen voor de bevoorrading van de coffeeshops in de deelnemende gemeenten. De teler is verantwoordelijk voor het vervoer van de cannabis naar de coffeeshops door een particulier geld- en waarde transportbedrijf met vergunning. De coffeeshops mogen vanaf de start van de experimenteerfase uitsluitend cannabis verkopen van de aangewezen telers.

De experimenteerfase duurt vier jaar. Gedurende deze vier jaar zullen de onderzoekers de effecten van het experiment monitoren. Zij leveren elk jaar een onderzoeksrapport op over hun bevindingen. Voor het aflopen van de experimenteerfase vindt ook de evaluatie plaats die door de bij wet ingestelde Begeleidings- en Evaluatiecommissie aan de bewindspersonen wordt aangeboden. Op basis van de evaluatie vindt besluitvorming plaats over het vervolg van het experiment en de situatie daarna. Het kabinet kan op basis van de evaluatie besluiten het experiment met (maximaal) 1,5 jaar te verlengen.

Afbouwfase: maximaal zes maanden

Een experiment heeft altijd een einde, daarom is een afbouwfase ook onderdeel van het experiment. De afbouwfase is bedoeld als overgang tussen het einde van het experiment en het opnieuw van toepassing worden van de huidige wet- en regelgeving (Opiumwet en gedoogbeleid), tenzij het kabinet anders besluit. Indien wordt besloten om terug te keren naar de oude situatie geeft deze fase de deelnemende gemeenten, de coffeeshops en alle andere betrokken partijen de gelegenheid geven om op een redelijke wijze terug te keren naar de oude situatie. De telers moeten binnen de afbouwfase al hun gereguleerde cannabis verkopen. Resterende cannabis moet worden vernietigd. Voor de coffeeshops geldt dat zij in de afbouwfase zowel gereguleerde cannabis als gedoogde cannabis mogen verkopen.

Tijdens de afbouwfase gelden voor coffeeshophouders bepaalde eisen in het algemeen (zoals het verbod op overlast of de verkoop van alcohol) en bepaalde eisen gelden alleen ten aanzien van de cannabis die afkomstig is van aangewezen telers (zoals administratie). Dit is vergelijkbaar met de situatie in de overgangsfase.

Onderzoek en Evaluatie

Een onderzoek consortium bestaande uit Breuer&Intraval, RAND Europe en het Trimbos-instituut is door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) aangesteld om het experiment te monitoren. Zij onderzoeken in hoeverre en op welke wijze het mogelijk is om een gesloten coffeeshopketen te creëren waarbij op kwaliteit gecontroleerde hennep en hasjesj zonder inmenging van criminelen aan coffeeshops wordt geleverd. En welke effecten het experiment heeft op het gebied van openbare orde, veiligheid, overlast en volksgezondheid in deelnemende gemeenten en controlegemeenten. Een onafhankelijke Begeleidings- en Evaluatiecommissie bestaande uit hoogleraren met relevante expertise begeleidt het onderzoek en levert uiterlijk 8 maanden voor het einde van de experimenteerfase een evaluatie aan. Het dan zittende kabinet kan op basis van de evaluatie beslissen over hoe verder te gaan.

Dit is een gezamenlijke uitgave van

Ministerie van Justitie en Veiligheid

**Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport**

www.rijksoverheid.nl

september 2024